

Годишњи извештај о раду

2022.

СОС ДЕЧИЈА
СЕЛА
СРБИЈА

Садржај

ПОЗДРАВНА РЕЧ	4
КЉУЧНЕ АКТИВНОСТИ – Реализација стратегије организације 2022–2025. године и Годишњег плана за 2022. годину	6
ПРВИ ДЕО	
СОС Дечија села Србија у 2022. години	9
1.1. Кључне програмске активности	10
1.2. Број учесника у нашим програмима и пројектима	11
1.3. Наш тим	12
Развој стручних капацитета запослених	13
ДРУГИ ДЕО	
Извештај о програмима и пројектима	15
2.1. Директно оснаживање породице у ризику од издвајања деце	16
2.1.1. Програм јачање породице/центри за подршку породици	16
Видови подршке пружене породицама	17
Психо-социјална саветодавна подршка	17
Подршка у домену образовања	18
Подршка у домену здравља и подстицања раног развоја	19
Повећање капацитета за запошљивост и економску одрживост породице	19
Материјална подршка	19
Сарадња са локалном заједницом	19
2.1.2. Програм подршке мајкама и бебама	20
2.2. Алтернативна брига о деци и младима без родитељског старања и подршка хранитељским породицама	20
2.3. Програми за младе из рањивих група	21
2.3.1. Центар “Јаки млади”	21
2.3.1.1. Пројекат „Млади могу!“ (Youth Can!)	25
2.3.2. Дневни боравак за рад са децом и младима са проблемима у понашању	26
2.4. Повећање капацитета за бригу и рад са децом и младима из алтернативне бриге и система социјалне заштите	27
2.4.1. Пројекат „Сигурна места, несметан развој деце – интегрисање пракси заснованих на знању о ефектима трауматског искуства у систему алтернативне бриге“ (тип)	27
2.5. Заговарачке активности и изградња капацитета младих за заговарање своји права и унапређење положаја младих из рањивих група	28
2.5.1. Пројекти „Снага младих “ (YouthPower)	29
2.5.2. Пројекат „Снага за младе“	30

2.5.3. Пројекат „Покрени се“	30
2.6. Заштита и безбедност деце и младих учесника наших програма	31
ТРЕЋИ ДЕО	
Финансирање и прикупљање средстава	32
3.1. Директно оснаживање породице у ризику од издвајања деце	33
3.2. Прикупљање средстава за наш рад - удруженим снагама инвестирамо у будућност	41
ЧЕТВРТИ ДЕО	
Наше приче	45
ПЕТИ ДЕО	
Наши пријатељи и партнери	48

Поздравна реч

Поштовани партнери,
драги пријатељи наше Организације,

Година 2022. је била обележена продуженим последицама пандемије Ковид 19, као и политичком и економском кризом изазваном ратом у Украјини. Економска нестабилност је у значајној мери погодила управо најугроженије слојеве друштва, и утицала на пружање адекватне и правовремене подршке за растуће потребе.

На интерном плану, наша организација је прошла кроз захтеван процес трансформације Програма Дечије село Краљево у регионални Центар за подршку деци и породици, који је укључивао сложене активности - постепено укидање директног пружања алтернативне бриге, увођење нових програма и услуга подршке угроженој деци, младима и породицама, организационе и кадровске промене, интензивирање сарадње са локалном заједницом, промену комуникације према јавним, корпоративним и појединачним донаторима и др.

Ипак, изазован процес трансформације, пружио нам је и прилику да растемо, развијамо се и покренемо програме у новим градовима и општинама, како бисмо на најбољи начин искористили своје ресурсе и адекватно одговорили на животне кризе које могу задесити децу, младе особе и породице.

Сада, након минулих промена, са поносом могу да истакнем да смо успели да одржимо стабилност организације и висок ниво квалитета бриге и подршке учесницима наших програма, посебно у СОС Дечијем селу у Краљеву.

У првој половини 2022. године ревидирали смо Стратегију самоодрживости за период 2022–2025. године. Програмски фокус организације усмерен је на превентивне програме и услуге за децу, породице и омладину.

У 2022. години покренули смо и два нова програма у Краљеву – „Програм подршке за мајке и бебе“ усмерен ка трудницама и мајкама породиљама, њиховим новорођеним бебама и другој деци, који немају основне услове за живот и „Дневни боравак за децу и младе са проблемима у понашању“.

Рад Програма „Јачање породице“ смо проширили на девет општина у Србији, а каријерни Центар „Јаки млади“ је, заједно са партнерским организацијама, своје услуге пружао младима у Београду, Нишу, Новом Саду и Крагујевцу.

Током 2022. године наша организација је, кроз различите програме и пројекте, подржала 2.228 учесника (1.107 деце, 494 младих и 627 одраслих). Пружили смо подршку за 388 биолошких и хранитељских породица.

Поносни смо и на признања која смо добили за свој рад. По други пут смо на Националној конференцији „Euroguidance“ у организацији фондације ТЕМПУС добили награду за добру праксу у каријерном вођењу и саветовању младих.

Као члан Српског филантропског форума и Коалиције за добротворство, наша организација је добила признање за ангажовање у кампањи донарања хране најугроженијима.

Наш рад, из године у годину, све више налази и на подршку донатора. Клуб „Златно срце“ у претходној години постао је богатији за 7.712 нових донатора – грађана. Клуб пријатеља који окупља мала и средња предузећа, на крају 2022. године, бројао је 122 донатора. Остварили смо и значајна корпоративна партнерства, са новим, али и старим донаторима, а све у циљу пружања дугорочне подршке деци, младима и породицама.

У изазовним временима, није лако истрајати у својој мисији. Посебно сам поносна на тим од 127 посвећених и високо мотивисаних колега и колегиница, који својим радом у нашим програмима и на терену, на различите начине и свако из своје улоге, доприносе да пружимо квалитетну подршку што већем броју угрожене деце, младих и породица и да поверена средства употребимо на најбољи начин.

Позитивне промене у животима оних који требају нашу помоћ, и заједницама у којим радимо, могуће су само кроз сарадњу свих актера и захваљујући дугорочној подршци наших донатора и идеји водилји да трајне промене можемо остварити једино делујући – заједно.

Зато желим да се још једном захвалим, нашим партнерима, донаторима, и тиму СОС Дечијих села Србија, на свим заједничким корацима које смо прешли на путу подршке најугроженијима. Када се осврнемо иза себе, видимо да пут није био нимало лак, али је вредан сваког пређеног корака.

С поштовањем,

Весна Мраковић

КЉУЧНЕ АКТИВНОСТИ

Реализација стратегије организације 2022–2025. године и Годишњег плана за 2022. годину

Током 2022. године ревидирана је наша Стратегија самоодрживости за период од 2022–2025. године како би се наш рад прилагодио додатним изазовима у окружењу и интерним променама.

Наш стратешки правац укључује пет главних тачака:

- Предаја директног пружања услуге алтернативне бриге о деци и младима без родитељског старања државној установи задуженој за хранитељство, укључујући постепено смањење броја корисника алтернативне бриге у хранитељски породицама које станују у објектима СОС Дечијег села Краљево, уз нашу сталну подршку хранитељским породицама и деци и младима
- Снажан фокус на директно оснаживање биолошких породица у ризику од издвајања деце (Програм “Јачање породице” и превентивне интервенције), као и на програме подршке младима из наше циљне групе у процесу осамостаљивања
- Висок квалитет нашег рада у свим програмима како бисмо деци, младима и породицама које подржавамо пружили адекватне, релевантне и благовремене услуге
- Заговарање и лобирање у циљу утицаја на доносиоце одлука и иницирања промена у нормативном оквиру социјалне заштите, за стандардизацију превентивних програма и услуга социјалне заштите за децу и породицу
- Развој одрживог прихода кроз диверсификацију локалних извора финансирања. Циљ је да се обезбеди наставак рада и одрживост свих програма СОС Дечија села Србија и развој нових програма у 2024. години.

Главне промене које СОС Дечија села Србија имплементирају у периоду од 2022–2025. године:

1. Реструктурирање Програма СОС Дечије село Краљево

У складу са планом, током 2022. године, спровели смо значајне промене у концепту рада СОС Дечијег села Краљево:

- Дечије село је трансформисано у регионални Центар за подршку породици и деци, који пружа различите услуге за рањиву децу и породице у локалним заједницама
- Промењен је начин пружања алтернативне бриге, и настављена додатна подршка деци и младима у хранитељским породицама које станују у кућама Дечијег села Краљево
- Успостављен је Дневни боравак за децу и младе са проблемима у понашању (лиценцирана услуга социјалне заштите која је финансирана од стране локалне заједнице)
- Програм “Јачање породице” проширен је на пет општина и градова у овом региону
- Започет је процес успостављања „Програма подршке за мајке и бебе без основних животних услова” чији је циљ спречавање напуштања деце на најранијем узрасту.

Рад на испитивању потреба и развоју нових програма наставиће се интензивно у наредној години, кроз израду студије потреба и изводљивости и план за даљи развој овог Програма СОС Дечија села Србија.

2. Развој локације СОС Дечије село Београд

Нашим стратешким документом планирали смо и развој локације СОС Дечије село Београд у циљу обједињавања свих активности и програма које имамо на територији главног града, као и обезбеђивања ефикаснијег управљања. Почели смо са припремама за израду студије потреба и изводљивости, као основе за подношење предлога за развој нових програма и унапређење сарадње са градом Београдом, посебно програма подршке за породице у ризику од издвајања деце.

3. Лиценцирање организације за пружање различитих услуга и изградњу капацитета

Током 2022. године започели смо лиценцирање организације за пружање различитих услуга и изградњу капацитета пружалаца тих услуга. СОС Дечије село Краљево добило је лиценцу за пружање услуге социјалне заштите – Дневни боравак за децу и младе са проблемима у понашању.

Израдили смо Програм услуге „Јачање породице“ са предлогом минималних стандарда, који је поднет надлежном Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, док је Републички завод за социјалну заштиту акредитовао програм обуке за ову услугу. Дефинисани су и предати у процес акредитације, услуга и програм обуке „Каријерно вођење и саветовање за младе у ризику“.

4. Развој активности за прикупљања средстава, дугорочних корпоративних партнерстава и креирања пројеката са највећим утицајем на друштво

Успешно смо реализовали два важна пројекта и гранта „Импакт фонда за децу“ (IF4C) добијена од Херман Гмајнер Фонда и Међународне организације СОС Дечија села, кроз које радимо на развоју наших капацитета за прикупљање средстава од грађана и других донатора.

У 2022. години учврстили смо постојећа корпоративна партнерства и успоставили нова. Фокус је био на заједничким пројектима, којима смо остварили позитиван утицај на друштво. Ову годину обележиле су и иновације, како у сарадњи са индивидуалним и корпоративним донаторима, тако и за унапређење радних процеса организације.

Кроз грант „Повезивање потреба и средстава“ (LNF) усмерен на смањивање последица пандемија Ковид-19, проширили смо рад Програма „Јачање породице“ у Краљевоу на три суседне општине и градове: Чачак, Врњачка Бања и Трстеник, а Програм „Јачање породице“ у Београду и Нишу повећао је број породица са којима ради и организовао додатне активности и подршку породицама. У сарадњи са општинама Рашка и Гаџин Хан, Програм „Јачање породице“ финансиран је путем тендера за иновативне услуге социјалне заштите, и укључен у њихове стратегије као редовна услуга за грађане ових општина.

НАШИ НАЈВАЖНИЈИ РЕЗУЛТАТИ

И поред великих изазова везаних за промену начина пружања подршке алтернативној бризи о деци и младима без родитељског старања од стране **СОС Дечијег села Краљево**, успели смо да одржимо, унапредимо и проширимо рад овог Програма који је постао **регионални Центар за подршку деци и породици**, који свој Програм „Јачање породице“ спроводи и у Чачку, Трстенику, Врњачкој Бањи и Рашки. Лиценцирали смо и успоставили **Дневни боравак за децу и младе са проблемима у понашању** и започели припреме за отварање **иновативног „Програма подршке за мајке и бебе без основних услова за живот и подршке“**, у Краљевоу.

Скоро смо удвостручили број породица, деце и младих, којима смо пружили подршку кроз наш Програм „Јачање породице“ уз додатне активности усмерене

на ублажавање последица пандемије, односно образовну, превентивно-здравствену и психо-терапијску и материјалну подршку.

Помогли смо јачање капацитета три партнерске организације за каријерно вођење и саветовање младих из алтернативне бриге и угрожених породица у Нишу, Новом Саду и Крагујевцу, и заједно са нашим Центром „Јаки млади“ у Београду и кроз различите пројекте за младе, **значајно повећали број младих који су добили помоћ у осамостаљивању и запошљавању. По други пут смо добили награду Фондације Темпус, за добре праксе у каријерном вођењу и подршци младима.**

Реализовали смо неколико пројеката са циљем **да се ојачају капацитети стручњака и институција и организација**, пре свега из социјалне заштите, за рад са децом у система алтернативне бриге, за рад са децом која су доживела трауматска искуства и другим сродним областима.

Кључне **заговарачке активности** односиле су се на промену нормативног и стратешког оквира социјалне и породично-правне заштите, увођење стандарда и иновативних услуга превентивног рада и подршке породицама у ризику и младима у процесу осамостаљивања из алтернативне бриге и теже запошљивих група, права на партиципацију и на подстицање деце и младих на активно учешће у друштву и заговарање сопствених права.

Кроз различите иницијативе и активности, као чланица Мрежа организација за децу Србије (МОДС), Удружења стручњака за подршку деци и породици (ФИЦЕ Србија) и Српског филантропског форума, деловали смо у правцу побољшање рада и оквира за бригу о деци и породици, и развој филантропије и подстицајних услова за рад организација цивилног друштва и донаторство. Добили смо **признање за ангажовање у вези са донирањем хране најугроженијим породицама, доприносом борби против сиромаштва** и остваривању циљева одрживог развоја у 2022. години, на конференцији „CSR & ESG forum“.

Активно смо радили на јачању организационе структуре и капацитета организације, као и на даљој примени заштите података о личности, започетој претходне године. Пружена је интензивна подршка организационим променама и трансформацији Дечијег села Краљево за управљање кризама, као и додатна подршка запосленима у реорганизацији рада.

Захваљујући **континуираној подршци наших партнера, сарадника и донатора**, наши програми су одрживи и усмерени на **трајне позитивне промене у животима деце, младих и породица**, како би деца имала шансу за правилан раст и развој, млади прилику да се запосле, а породице да преброде кризе и остану на окупу.

ПРВИ ДЕО

СОС Дечија села Србија
у 2022. години

СОС Дечија села Србија у 2022. години

1.1. Кључне програмске активности

Током 2022. године СОС Дечија села Србија су кроз различите програме и пројекте подржала укупно 2228 учесника (1107 деце, 494 младих и 627 одраслих). Помогли смо 388 породица у ризику од издвајања деце и хранитељских породица.

Наш најважнији резултат је да су сва деца и млади у алтернативној бризи и млади укључени у програме подршке за младе, имали подстицајно окружење за развој и да су остварили напредак, као и да је 99% породица, подржаних кроз наш Програм "Јачање породице" у ризику, остало на окупу.

Од јула, наша организација је **престала са пружањем директне алтернативе бриге** деци у хранитељским породицама и програму Заједница младих СОС Дечијег села Краљево. Ову улогу је преузео Центар за породични смештај и усвојење Крагујевац. **Дечије село Краљево наставило је са пружањем додатне подршке хранитељским породицама** које станују у објектима у власништву Дечијег села, за развојне и образовне потребе деце и кроз **Програм подршке полу-самосталном животу за младе**. Отворили смо "Дневни боравак за децу и младе са проблемима у понашању" и започели успостављање "Програма подршке за мајке и бебе без основних услова за живот и подршке".

Успешно смо реализовали наш Програм "Јачање породице" у Београду (Земун и Обреновац) Нишу, Гаџином Хану, Краљеву, Чачку, Трстенику и Врњачкој Бањи, а крајем године започет је рад и у општини Рашка.

Пружање додатне подршке породицама за санирање последица пандемије, кроз Пројекат „Повезивање потреба и фондова“ (LNF1) успешно је реализовано, и наставља се до средине 2023. године.

На годишњем нивоу наши запослени су обавили 3.900 теренских посета и прешли преко 92.000 километара, како би дошли на прагове породица укључених у програм.

Дефинисан је Програм услуге „Јачање породице“ са предлогом минималних стандарда, и документ је предат Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, а Републички завода за социјалну заштиту акредитовао је наш „Основни програм обуке за Јачање породице“.

Центар „Јаки млади“ и три партнерске организације у Нишу, Новом Саду и Крагујевцу, подржали су осамостаљивање и бољу интеграцију на тржиште рада за 449 младих. Припремљен је предлог новог трогодишњег регионалног пројекта YEER 2, кроз који би се овај вид подршке младима и јачање капацитета за заговарање, проширио на пет нових градова и општина, и који би био реализован од 2023. до 2026. године.

Започета је израда Програма услуге „Социо-економско оснаживање младих“ са предлогом минималних стандарда. Дефинисан је програм услуге за каријерно вођење и саветовање у оквиру Центра „Јаки млади“, који је добио позитивно мишљење Секретаријата за образовање и дечју заштиту градске управе града Београда и предат је Агенцији за квалификације.

Активно смо радили и на заговарању за унапређење политика и пракси у области остваривања права детета.

У току 2022. године, спроведена је анализа ризика и локално мапирање из домена заштите права и безбедности деце и младих, учесника у нашим програмима и креирано је дугме на сајту и мејл адреса као додатни канал за пријаву злостављања/занемаривања деце.

1.2. Број учесника у нашим програмима и пројектима

ПРОГРАМ: Дечије село Краљево подршка алтернативној бризи о деци и младима без родитељског старања	деца	млади	породице/ хранитељи
Хранитељске породице	60	/	13
Заједница младих	/	9	/
Програм полу-самосталног живота	/	12	/
УКУПНО	60	21	13

Табела 1: Број учесника у алтернативној бризи, коју подржава Центар за подршку деци и породици Краљево

Дечије село Краљево	деца	млади
Дневни боравак за децу и младе са проблемима у понашању	/	4

Табела 2: Број учесника у Дневном боравку за децу и младе са проблемима у понашању

ПРОГРАМ: Јачање породице	деца	млади	одрасли	породице
Центар за подршку породици Ниш	201	22	117	78
Центар за подршку породици Обреновац	103	5	55	38
Центар за подршку породици Земун	305	9	165	93
Центар за подршку породици Гаџин Хан	49	5	37	21
Центар за подршку породици Краљево*	125	6	73	49
Центар за подршку породици Чачак*	107	/	55	40
Центар за подршку породици Трстеник*	54	1	37	20
Центар за подршку породици Врњачка Бања*	58	1	43	20
Центар за подршку породици Рашка*	45	2	24	16
УКУПНО	1.047	51	606	375

Табела 3: Број учесника у оквиру Центара за подршку деци и породици

* Напомена - Програм реализује СОС Дечије село Краљево

ПРОГРАМ: Центар Јаки млади	млади	Учесници обука за професионалце
Пројекат „Јаки млади – Нове перспективе„ (YEER)– млади који су прошли обуке	158	79
Партнерске организације у Нишу, Крагујевцу и Новом Саду (YEER)	118	/
Млади подржани кроз пројекат „Млади могу!“ (Youth Can!)	135	50
Млади подржани кроз пројекат „Снага за младе 2.0“ (Youth Power 2.0“)	55	/
УКУПНО	466	129

Табела 4: Број корисника у оквиру програма Каријерни центар „Јаки млади“

1.3. Наш тим

У 2022. години, на остваривању наше мисије и реализацији свих активности радило је укупно 127 посвећених и високо мотивисаних сарадника, 101 стално запослени професионалац, и 26 интерно и екстерно ангажованих сарадника.

Национална директорка, Весна Мраковић и директорка финансија, Весна Лекић, обележиле су 18 година рада у нашој организацији. На годишњем планирању, у октобру, уручене су им захвалнице за предан рад и посвећеност мисији СОС Дечија села Србија.

Главни фокус Одељења за људске ресурсе и организациони развој током 2022. године био је на **јачању организационе структуре и капацитета организације**, као и наставку имплементације законске регулативе која се односи на **Закон о заштити података о личности**, чије је увођење у организацију започето претходне године.

Пружена је **подршка организационим променама** и трансформацији Дечијег села Краљево, као што су: праћење и извештавање потребно за управљање кризама, додатна подршка запосленима и реорганизација рада.

Број запослених:

- Национална канцеларија: 23
- СОС Дечије село Краљево: 34
- Центри за подршку породици (Београд, Ниш и Краљево): 36
- Центар „Јаки млади“: 6
- Регионални пројекат YEEP: 2
- Пројекат „Фонд за подршку деци“: 26

РАЗВОЈ СТРУЧНИХ КАПАЦИТЕТА ЗАПОСЛЕНИХ

Запослени у нашој организацији су наш најважнији ресурс. Интензивно смо радили на:

- **развоју стручних знања** (обуке/тренинзи/радионице/округли столови и други скупови, онлајн, односно у форми вебинара или уживо) у области социјалне заштите, финансија и рачуноводства, права и примене закона и подзаконских аката, области развоја људских ресурса, области заштите на раду и противпожарне заштите, као и других области које је послодавац као правно лице у обавези да поштује;
- **развоју „меких вештина“** у комуникацији, управљању променама, развој менаџерских вештина (на стратешком и оперативном нивоу).

Организатори обука били су Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог, Министарство омладине и спорта и Мрежа организација за децу Србије (МОДС), Београдска отворена школа, УНИЦЕФ, Факултет политичких наука, Центар за права детета, ФИЦЕ Србија, ГРИГ (Центар за социјално-превентивне активности), ЦЗОДО Звечанска, Едуцентар Нови Сад, МНРО „Плава птица“, АСТРА Тим за подршку жртвама трговине људима. Предавачи су били стручњаци - социјални радници, психолози, клинички терапеути и други професионалци у области бриге о деци и младима, Министарство финансија Републике Србије, „Параграф Лекс“ Београд, Менаџмент центар Београд, Институт за рачуноводство и ревизију Београд, Цекос Ин Београд.

Интерне едукације су организовали Међународна организација СОС Дечија села и СОС Дечија села Србија и интерни тренери Фондације, за све запослене на програмима и услугама. Теме едукација из области социјалне заштите:

- Ментално здравље и психо-социјална подршка у хитним ситуацијама - Међународна организација СОС ДС са Светском организацијом за ментално здравље;
- Унапређење положаја младих из осетљивих група;
- Обука за примену програма протективних понашања;
- Траума и алтернативна брига (ТИП)
- Услуге социјалне заштите и облици подршке за породицу;
- Основни програм обуке за услугу Јачање породице;
- Вођење случаја у Програму "Јачање породице".

Одржане су и интерне едукације које се односе на област вођења пројеката, а што је значајно за рад у процесу аплицирања за пројектна средства:

- Управљање пројектним циклусом (Project Cycle Management)
- Јавни фондови и управљање пројектним циклусом (Public funding&PCM methodology)

Чланови Националног менаџмент тима су учествовали на обуци „Емоционална интелигенција за лидере“.

За све запослене који директно раде са децом, младима и породицама организована је **редовна месечна, индивидуална и групна супервизијска подршка**, као и примена интервизије, самоевалуација, и различите **активности за изградњу тима и превенцију професионалног стреса и сагоревања**.

У току 2022. године интензивно се радило на усклађивању организационих процеса са Законом о заштити податка о личности. Имплементација се односила на израду документације, информисање запослених и њиховим активном укључивању у питања заштите података о личности. Организоване су и **обуке из области примене Закона о заштити података о личности**.

ДРУГИ ДЕО

Извештај о програмима
и пројектима

Извештај о програмима и пројектима

2.1. Директно оснаживање породице у ризику од издвајања деце

2.1.1. Програм јачање породице/центри за подршку породици

У 2022. години, Програми “Јачање породице” **пружили су подршку за 375 породица са 1725 чланова** (1047 деце, 606 родитеља/старатеља, 51 младу особу и 21 других одраслих чланова породице).

Услуга Јачање породице реализована је у Центрима за подршку породици у Београду, на територији општина Земун и Обреновац, у Нишу и Гаџином Хану, у Краљеву, Трстенику, Чачку, Врњачкој Бањи и Рашки. Готово смо удвостручили број деце и одраслих којима смо пружали помоћ и подршку и обезбедили смо додатну подршку усмерену на смањивање негативних последица пандемије Ковид-19 за најугроженије породице.

Успели смо да на окупу одржимо 374 односно 99% породица, и да осигурамо безбедно и подстицајно окружење за **1046 деце**. Допринели смо унапређивању родитељских капацитета за адекватну бригу о деци и подржали њихову интеграцију у локалној заједници. Чак **88%** (52 од 59) **породица је из Програма изашло јер су успеле да постану самоодрживе**. Радиле смо на подизању свести о значају превентивних програма за очување породице, и покретању одрживе иновативне услуге на националном и на нивоу локалних самоуправа.

Програм “Јачање породице” у Београду, Нишу и Гаџином Хану додатно је подржан кроз Пројекат „Јачање породице против изазова КОВИД-19 кризе - Повезивање потреба и фондова”, који је финансиран од стране Фонда Херман Гмајнер из Немачке. Кроз овај пројекат отворен је и Програм “Јачање породице” Краљево и

проширен је на Чачак, Трстеник и Врњачку Бању. Пројекат је обезбедио и додатну подршку породицама у ризику. Уведене су три додатне услуге кроз ангажовање екстерних сарадника: психотерапеута, логопеда и учитеља енглеског језика, како би се пружила подршка у превазилажењу кризе настале услед пандемије корона вируса (психолошке трауме, изолација, обољевање, губитак најближих, незапосленост, смањена примања, немогућност рада и др). Важна новина је и увођење позиције едукатора, у циљу пружања додатне образовне подршке и спречавања напуштања школовања деце и младих.

Развијена су партнерства са представницима локалне самоуправе (Град Краљево, Град Ниш, Град Чачак, Општина Трстеник, Општина Врњачка Бања, Општина Рашка, Општина Гаџин Хан), и са партнерима из система социјалне заштите (Центар за социјални рад Чачак, Центар за социјални рад Трстеник, Центар за социјални рад Врњачка Бања), са којима су потписани меморандуми о сарадњи, а кроз различите пројекте и донације обезбеђена су средства за редовну реализацију програмских активности.

Током јуна 2022. године, СОС Дечија села Србија су надлежном министарству предала **предлог минималних стандарда за услугу Јачање породице, а Републички завод за социјалну заштиту је акредитовао и програм обуке за ову услугу.**

ВИДОВИ ПОДРШКЕ ПРУЖЕНЕ ПОРОДИЦАМА

Психо-социјална саветодавна подршка

Најважнија подршка одвија се кроз различите видове саветодавног рада са свим члановима породице, у складу са њиховим узрастом и индивидуалним потребама. Фокус је на изградњи и јачању родитељских капацитета и вештина потребних да се обезбеде минимални услови за безбедан живот, развој деце и функционисање породице. Радило се и на превазилажењу других проблема: живот у јако тешким материјалним околностима (домаћинства неусловна за живот, сиромаштво), статус избеглог/расељеног лица, дискриминација по основу етничког порекла, верских уверења и др, озбиљни здравствени проблеми, укључујући и инвалидитет, нарушени партнерски односи и неадекватни трансгенерацијски васпитни и други обрасци, породично насиље, болести зависности, низак образовни ниво и незапосленост, социјална изолација, неинформисаност о правима и мерама подршке и другим изазовима.

У подршку је ове године укључена **151 нова породица са 671 чланом (410 деце, 11 младих особа 250 одраслих)**. Примљено је 247 нових упута, реализовано укупно 207 разговора са породицама ради обављања иницијалне процене, сачињено је 317 дубинских процена, 315 планова подршке породици и 316 извештаја о реализацији плана.

Планирани напредак су постигле 52 породице од укупно 59, са којима се радило на осамостаљивању, односно 88,13%. Ове породице су изашле су из Програма подршке јер су достигле самоодрживост и могу адекватно и самостално да се брину о својој деци.

Сарадници за рад са породицама су радили са **1047 деце, са којом је реализовано 2066 психо-социјалних саветовања и 175 различитих групних активности.** Са **51 младих** одржано је укупно **367 индивидуалних саветодавних разговора и 20 групних активности,** прилагођених њиховим интересовањима. За **606 родитеља/старатеља** одржано је укупно **3903 индивидуалних саветодавних сесија и 82 различите групне саветодавне активности.**

Теме које су најчешће обрађиване са породицама односиле су се на:

- родитељство,
- породично окружење,
- остваривање различитих права (на здравствено осигурање, образовање, упис деце у вртић, школу, остваривање права на новчану социјалну помоћ, дечији додатак и сл.),
- ситуационе трауматске догађаје,
- здравље (важност здравих стилова живота, исхране, одржавања личне хигијене, репродуктивно здравље, имунизација, ментално здравље и др.),
- механизме заштите од насиља (дигиталног, вршњачког, породичног, физичког, економског, сексуалног и др.),

- развој вештина за проналажење посла,
- сиромаштво и начине да породица обезбеди задовољење основних животних потреба,
- важност образовања и васпитања,
- повезивање са другим организацијама и институцијама у којима могу добити подршку.

Подршка у домену образовања

Едукатори су овај вид подршке деци обезбеђивали у просторијама Центара за подршку породици, али и у породичном окружењу, за децу чији родитељи нису били у прилици да их доводе у наше просторије. Кључни задаци едукативне подршке били су:

- савладавање школског градива, унапређење постигнућа и превенцију напуштања школе,
- боље повезивање и сарадња породице са школом, упознавање наставника и стручних радника са контекстом из којег деца долазе, заједничко планирање тема на којима се са децом ради;
- различити креативни приступи и индивидуалне и групне активности усмерене на развој вештина и самопоуздања;
- подршка процесу социјализације и интеграције деце у средину, кроз групне активности са вршњацима и кроз посете и учешће на различитим културним, спортским и другим јавним догађајима и установама у заједници.

Укупно **526 деце** је добило **неки вид едукативне подршке**. Просечно, **260 деце је на месечном нивоу било укључено у едукативну подршку**, а **просечно 150 деце** је месечно добијало **едукативну подршку на терену** (у свом дому, школи и др.).

Укупно 9 едукатора је деци приближавало школско градиво, помагало у савладавању вештина основне писмености, математичких вештина, подржало их у развоју радних навика и бољој адаптацији на

школско окружење и вршњачку групу. Кроз групне активности и радионице, најчешће су обрађиване теме из домена развоја математичких и логичких способности, унапређења језичких вештина и знања из области природе и живог света, здравља и личне хигијене. **Велики број деце је први пут посетио позориште, биоскоп или музеј.** Активности су биле значајано искуство за децу и прилика за социјализацију и интеграцију у локалну заједницу, и за учење о бонтону и понашању у јавним установама.

За децу из социјално најугроженијих породица су набављени уџбеници, школски прибор, ранчеви и друга опрема.

Подршка у домену здравља и подстицања раног развоја

Сарадници за рад са породицама, редовно помажу породицама и кроз упућивање на здравствене установе у којима могу остварити своја права. Здравствена подршка, која није била покривена редовним здравственим осигурањем, обезбеђена је из буџета СОС Дечија села Србија. **Током године, 109 деце је добијало континуирану подршку логопеда. За 81 особу је обезбеђена подршка психотерапеута.** Овај вид подршке породице оцењују као веома значајан.

Плаћено је и 45 неопходних лекарских прегледа у приватној пракси, 20 лабораторијских анализа, а за 221 породицу су набављени различити лекови и суплементи. За 42 породице обезбеђена су неопходна медицинска помагала (наочаре за вид, улошци за корекцију стопала, мерачи за притисак, инхалатори и др.)

Повећање капацитета за запошљивост и економску одрживост породице

Циљ је успостављање, односно одржавање економске стабилности породице, како би она адекватно бринула о задовољењу својих основних егзистенцијалних потреба. Тимови су **116 пута упутили кориснике**, који су били у потрази за послом, **на Националну службу за запошљавање**, док је **59 усмерено на Центар "Јаки млади"**. **Различите акције за побољшање запошљивости предузеле су 163 одрасле и младе особе, 47 особа се запослило након подршке, 16 је завршило курсеве, 8 је добило опрему за покретање сопственог бизниса, 1 особа у писању бизнис плана**, а други су побољшали капацитете за тражење посла.

Материјална подршка

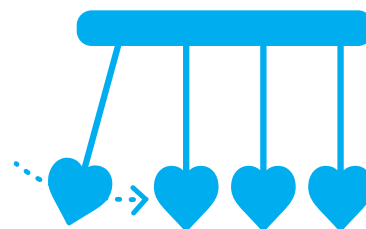
Укупно 375 породица добило је **2700 пакета различитих видова материјалне подршке**. Кроз 1085 пакета хране обезбеђене су више-месечне потребе најугроженијих породица. Донирано је и 812 пакета средстава за хигијену, 195 пакета за заштиту од Ковида-19, 212 пакета одеће и обуће, 296 подршки у виду школског прибора, уџбеника, ранчева. За **100 породица обезбеђени су различити мали кућни апарати и други електрични уређаји за домаћинство**. Породицама су уручени и бројни робни пакети, донације различитих партнерских организација и компанија. Подељена је дечија гардероба, играчке, школски прибор, храна, средства за хигијену, козметика. За сву децу, обезбеђено је укупно **807 новогодишњих пакетића**.

САРАДЊА СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ

Током године, СОС Дечија села су радила на унапређењу постојећих и успостављању нових партнерстава на локалном нивоу. Интензивно се радило на успостављању услуге у новим локалним заједницама. **Успостављена су партнерства са представницима локалних самоуправа (Градови Краљево, Чачак и Ниш, Општине Трстеник, Врњачка Бања и Рашка), и са партнерима из система социјалне заштите (Центри за социјални рад Чачак, Трстеник и Врњачка Бања), са којима су потписани меморандуми о сарадњи.**

У другој половини 2022. године успостављена је сарадња између Дечијег села Краљево и јединице локалне самоуправе Рашка потписивањем Споразума о сарадњи. Након потписивања споразума, **локална самоуправа је ангажовала Дечије село Краљево као пружаоца услуге „Јачање породице“** на пројекту из Програма „Подршка Европске уније социјалном становању и активној инклузији“. Програм је усмерен на побољшање примене политика социјалне инклузије у Србији и одржива стамбена решења праћена мерама активне инклузије за најугроженију популацију. Постоји интенција Општине Рашка да, након што се пројекат заврши, услуга буде финансирана од стране локалне самоуправе. Додатна средства за Програм „Јачање породице“ у Рашкој, за 2023. годину, обезбеђена су од компаније МК Група, и биће усмерена на проширење тима и повећање броја породица укључених у Програм.

Потписани су и Споразуми о сарадњи са Градом Пиротом и Градском општином Звездара, а успостављање програма на овим локацијама биће реализовано у складу са могућностима.

2.1.2. Програм подршке мајкама и бебама

У 2022. години је започета припрема за успостављање иновативног програма који је **усмерен на подршку трудницама и породиљама без подршке породице и одговарајућих услова за живот, како би се предупредило напуштање деце и њихов смештај у неки од облика алтернативне бриге.**

Осим подршке у становању, мајкама се пружа саветодавна подршка и подршка у нези новорођенчади и деце, као и основна гардероба и средства за хигијену за мајке и бебе. Мајке ће похађати и обуке за родитељство, као и обуке усмерене ка тражењу посла и осамостаљивању, како би, након завршетка свог боравка у кући, биле у потпуности спремне да брину о својој деци и породици.

Укључивање у Програм је добровољно. Мајка, која би била подржана кроз овај програм и која је постигла одређени ниво самосталности, може даље да се укључи у Програм „Јачање породице“, ако постоји потреба за даљом и мање интензивном подршком. За потребе овог програма предвиђен је простор који је био коришћен за рад Заједнице младих, а који је неопходно преуредити и адаптирати како би се од 2023. године обезбедили услови за становање 22 особе, односно за 7 трудница и/или мајки, и 15 новорођенчади и старије деце који би били са мајкама.

Подршку за покретање и рад овог програма пружила је компанија МК Група, дугогодишњи пријатељ наше организације.

2.2. Алтернативна бригаа о деци и младима без родитељског старања и подршка хранитељским породицама

СОС Дечије село у Краљеву представља наш први програм. Од 2005. до средине 2022. године, Дечије село је по јединственом концепту организовало и водило мрежу хранитељских породица, које брину о деци и младима без родитељског старања, углавном већим групама биолошке браће и сестара, из целе Србије. На тај начин деца су добијала прилику да одрастају заједно и да добију интензивну подршку за развојне и друге потребе, све до осамостаљивања. **Током 17 година рада** у хранитељским породицама, подржаним од стране Дечијег села у Краљеву одрасло је **167 деце и младих.**

У току 2022. године, обезбедили смо топли дом за **укупно 81 дете и младу особу**, од којих је **60 деце у 13 хранитељских породица** које станују у кућама у власништву Дечијег села, **9 младих у Заједници младих и 12 младих у Програму полу-самосталног живота**.

Од средине 2022. године, директну организацију и подршку хранитељским породицама, које живе у кућама Дечијег села, пружа Центар за породични смештај и усвојење Крагујевац. Дечије село пружа додатну подршку хранитељским породицама обезбеђујући им услове за бригу о деци (бесплатно становање у адекватним кућама, субвенционисање дела комуналних трошкова, помоћ породичних асистентата и подршку деци и младима од стране Развојно-едукативног тима и Програма полу-самосталног живота).

Подржали смо **укупно 21 младу особу у Заједници младих и Програму полу-самосталног живота. Заједница младих**, као програм СОС Дечијег села, отворена је у октобру 2009. године, а са радом је престала 31. јула 2022. године.

У Програмима за младе који су одрасли у хранитељским породицама у подршци Дечијег села Краљево је, током 9 година, подржано **укупно 65 младих** (33 девојке и 32 младића). Већина ових младих су се потпуно осамосталили. **Успешно се осамосталило и запослило 32 младе особе, а 15 младих су засновали своје породице** (12 девојака и 3 младића). Факултетску диплому стекло је 13 младих, док 11 младих студира, што ће повећати број младих са факултетском дипломом.

2.3. Програми за младе из рањивих група

2.3.1. Центар „Јаки млади“

У периоду од 2016. до 2022. године, Центар је подржао **укупно 716 младих** са искуством алтернативне бриге или из рањивих породица, кроз различите програме, пројекте и активности: радионице активног тражења посла, пружање психо-социјалне подршке, различите обуке, преквалификације и доквалификације, радне праксе, менторство и развој вештина за већу запошљивост и самозапошљавање.

У септембру 2019. године, започели смо имплементацију трогодишњег **регионалног Пројекта „Јаки млади – Нове перспективе“ (УЕЕР)**, којим се усваја нова методологија за

рад са младима: „Запошљавање, животне вештине и коучинг“. Пројекат се реализује уз финансијску подршку Фонда Херман Гмајнер, а у партнерству са пет организација СОС Дечијих села са територија западног Балкана: Албаније, Босне и Херцеговине, Северне Македоније, Србије и Косова*.

Од 2020. године до краја 2022. године, 404 младих је било укључено у подршку кроз УЕЕР пројекат. Центар „Јаки млади“ у Београду подржао је **234 младе особе**, док су партнерске организације у Нишу, Крагујевцу и Новом Саду подржале **још 170 младих**.

	Београд Центар Јаки млади	Крагујевац Урадимом заједно	Нови Сад АДРА	Ниш Центар Звезда	УКУПНО
Млади укључени у програм	234	53	62	55	404
Млади завршили обуку	224	53	53	55	385
Број младих уписаних на курсеве	73	18	9	26	126
Број младих на радним праксама	82	17	4	25	128
Млади запослени > 6 мес.	130	18	16	25	189
Млади запослени < 6 мес.	17	0	0	0	17

Табела 5: Приказ постигнутих резултата у раду са младима, Центар Јаки млади и партнерске организације „Урадимом заједно“, „Адра“ и „Звезда“ (2019 - 2022)

У 2022. години подржано је укупно 276 младих, 158 младих кроз Центар „Јаки млади“ у Београду и 118 младих кроз рад партнерских организација „Звезда“ у Нишу, АДРА у Новом Саду и „Урадимом заједно“ у Крагујевцу. Центар „Јаки млади“ радио је са 158 младих, организоване су радионице за групу од 26 младих (14 девојака и 12 младића) по YEEP методологији, и **настављена је подршка за 144 младе особе** које су раније завршиле обуку. Подршка је била усмерена ка тражењу посла, завршавању стручних обука на које су уписани, задржавању посла, пружана им је психо-социјална подршка, одржаване су коучинг сесије и клубови младих.

Састанци Клуба младих су се одржавали у 2022. години једном месечно, на теме: управљање временом, вршњачка подршка, ношење са стресом - ментално здравље и посао, ризична понашања, зашто су важне границе и др. У раду клуба током 2022. године учествовале су **34 младе особе**.

КОУЧИНГ СЕСИЈЕ

Укупно 26 младих, који су обуку по YEEP методологији завршили у 2022. години, имали су и 208 индивидуалних и 6 групних коучинг сесија на следеће теме: права и обавезе радника и превенирање потенцијалних изазова, управљање временом и ритам дана, постављање циљева, личне финансије, писање радне биографије, припрема за писање апликације за посао и припрема за разговор за посао.

ПСИХО-СОЦИЈАЛНА ПОДРШКА

Овај вид подршке изузетно је важан и представља **компоненту која одваја наш програм подршке младима од других програма подршке запошљавању и економском оснаживању младих и истовремено значајно доприноси успешности рада са младима и одрживости њиховог напретка на путу самосталног живота.**

Обављен је 161 разговор са 76 младих. Теме су биле у складу са индивидуалним потребама сваке младе особе, а обухватале су широк дијапазон личног, социјалног, економског и едукативног плана.

Тема менталног здравља је добила на значају током пандемије Ковид - 19, када су и млади постали свесни и препознали важност бриге о свом менталном здрављу. Ова тема је **обрађена кроз 10 вебинара, за 102 младе особе**, док је вебинару на тему „Анксиозност“ присуствовало 42 особе. Излагачи на наведене теме били су психијатар, психотерапеут и психолози.

МЕНТОРСТВО И ВРШЊАЧКА ПОДРШКА

У 2022. години организовано је 5 радионица вршњачке подршке, на којима су млади, који су запослени дуже од 6 месеци, охрабривали, мотивисали и саветовали младе који су у потрази за послом како да се запосле и да на послу остану. **Укупан број младих који је присуствовао радионицама је 35.** На тај начин ојачани су капацитети запошљавања и додатно оснаживање и мотивисање младих који траже посао.

САРАДЊА СА ПОСЛОВНИМ СЕКТОРОМ

Кроз синергију активности Центра „Јаки млади“ и Одељења за прикупљање средстава, успешно радимо на формирању мреже сарадника који, у својим предузећима и компанијама, омогућавају нашим корисницима да се пријаве за слободна радна места. Очекујемо да се досадашњи напори позитивно рефлектују и на 2023. годину, која ће бити више усмерена на запошљавање младих.

Неке од компанија са којима смо сарађивали у 2022. години су:

- Агенције за запошљавање: Manpower Group, GiGroup, Adecco;
- Компаније: Teledirect, MK group, НИС, Schneider Electric DMS, Ewe Comp doo Zemun, Quadra Graphic doo, Crown plaza, MONA, Premier saloni.

СТРУЧНИ КУРСЕВИ И ОБУКЕ

Током 2022. године **32 младих особа је уписано на стручне обуке** (20 девојка и 12 младића):

- курсеве језика (енглески, немачки),
- обуке за вожњу (Б и Ц категорија),
- обуке из области неге и лепоте (курсеви за фризера, бербера, педикера, маникира са надоградњом ноктију, курс за шминкере, мадеротерапија),
- курсеве из области стоматологије,
- обуке из области угоститељства (курс за пекара, пица мајстора и кувара),
- административне вештине (wordpress, пословни секретар),
- осталих области (курс за неговатеља; алпинистичка обука неопходна за послове монтера и др).

ПЛАЋЕНЕ ШКОЛАРИНЕ

Захваљујући Фондацији Зора, Центар је и ове године омогућио уплату школарине за четири девојке за докторске студије, мастер студије и основне студије на следећим факултетима:

- Факултет примењених уметности;
- Факултет организационих наука;
- Пољопривредни факултет.

Једној девојци смо помогли да плати школарину за Високу школу електротехнике и рачунарства. **ИТ компанија Geta digital** је донирала новац који ће такође бити искоришћен за подршку младима у плаћању школарина у 2023. години.

ЗАПОСЛЕЊЕ

Уз нашу помоћ, **64 младе особе су пронашле посао** (37 девојака и 27 младића). Запослени су у следећим професијама: продавци, кувари, конобари, помоћни радници, достављачи, васпитачи, возачи, фитнес тренери и декларанти.

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

У фебруару и марту, организована је **четвородневна обука** на којој су млади учили о основама предузетништва, постављању краткорочних и дугорочних циљева, бизнис плану, маркетингу, финансијским аспектима пословања и изворима финансирања. **Обуку је одслушало 22 младих, а 15 младих је са бизнис планом конкурисало за добијање гранта за оснивање предузетничке радње** (који је обезбеђен у оквиру YEEP пројекта). Одлучено је да се **грантом подржи 10 малих бизниса**, од којих 1 ради на територији Краљева, 3 су из Крагујевца, 1 из Ниша и осталих 5 из Београда. Делатности за које су млади регистровани су дигитални маркетинг, салон за шишање и негу паса, хаус мајстор, занатска радионица и брза храна.

МАТЕРИЈАЛНА ПОДРШКА

Током 2022. године Компанија „PEPCO“ донирала је вредносне ваучере за **20 младих**, док је компанија „Atlantik grupa“ донирала слатке пакете за младе.

Потписана су три споразума о сарадњи са удружењима:

1. ОЦД „Неостарт“ која се бави интеграцијом младих у ризику,
2. Центром за социјалне превентивне активности „ГриГ“
3. ОЦД Инпроцес (Inprocess).

Започет је рад на изради Програма овог Центра, као и припреми документације за добијање статуса јавно признатог организатора активности (ЈПОА). Крајем године документација је предата Агенцији за квалификације.

Почетком године, на стручном скупу у организацији Центра “Јаки млади” презентоване су **„Препоруке за рад са младима из осетљивих друштвених група“**, док је пред крај године организован скуп

„Форум младих“ на Фрушкој гори на коме је учествовало 50 младих особа и представници компанија МК Group, NIS, DrOetker и DEVTech.

Чланови тима Центра активно су учествовали на **Јавним расправама о Нацрту националне стратегије за младе 2022 – 2030**, које је организовало Министарство омладине и спорта.

Центар „Јаки млади“ добио је **захвалницу** поводом **учешћа на осмом Сајму каријерног вођења и саветовања у организацији Београдске отворене школе (БОШ)** почетком децембра 2022. године, чији је циљ био умрежавање различитих актера, представника организација и школа које се баве подршком у области каријерног вођења и саветовања.

Током 2022. у оквиру Центра „Јаки млади“, спроводили су се следећи пројекти и то:

- Регионални пројекат „Јаки млади – Нове перспективе“ (YEER)
- „Млади могу!“ (YouthCan!)
- „Снага младих 2.0.“ (YouthPower 2.0.)
- „Снага младих 3.0.“ (YouthPower 3.0.)

2.3.1.1. Пројекат „Млади могу!“ (Youth Can!)

„Млади могу!“ (YouthCan!) је глобална иницијатива, коју води Међународна организација СОС Дечија села, усмерена на повећање запошљивости младих у ризику, кроз пружање подршке у процесу упознавања и повезивања са тржиштем рада. Програм подржава младе узраста од 15 до 30 година који су имали или актуелно имају искуство одрастања у алтернативној бризи, у заједницима са неповољним социоекономским условима, или су укључени у Програм „Јачање породице“ који спроводи СОС Дечија Села Србија. Кроз овај програм подршке, **младима се пружају различите могућности за унапређење личних и пословних вештина**. У заједничким активностима СОС Дечија села, приватног и невладиног сектора, компаније укључују своје запослене да са младима поделе своје време, корпоративна знања и створе окружење за младе људе како би стекли релевантне вештине и почели да самостално стварају своју мрежу контаката. Оваква подршка олакшава прелазак младих из образовног процеса у свет рада и самосталан живот.

Укупно 135 младих су, током 2022. године, **учествовали у најмање једној активности партнера из приватног сектора**. Програмским циклусом биле су обухваћене следеће активности класификоване према типу подршке:

- Менторска подршка младима
- Обуке професионалних вештина
- Обезбеђивање опреме
- Радионице каријерног вођења и саветовања
- Радионице за развој базичних вештина запошљивости
- Радионице за унапређење животних вештина
- Пракса
- Подршка у развоју предузетништва.

Током године, **15 партнера са преко 50 волонтера је имало минимум један сусрет са младима**, у настојању да им се нађу као подршка у достизању промене у свом животу.

Своје време, стручност и инфраструктуру пружиле су компаније: DHL, Janssen, НИС, Black Rock, Manpower Group, M&I Systems, WTS, Микроелектроника, Telesign, Momentum professional, Global load control, организација Инпроцес, Центар за развој, комуникацију и лидерство Равнотежа, фризерски студио Sun&Success, и Фондација ЗОРА.

„Youth Links“ је дигитална платформа у оквиру пројекта „Млади могу!“ и служи за повезивање и рад са корпоративним волонтерима/менторима у виртуалном простору. Током 2023. године планирано је пилотирање унапређене верзије платформе са новим функционалностима и делимично аутоматизованим процесом повезивања ментора и ментија. Идеја је да унапређена верзија младима осигура још веће степен безбедности у дигиталној интеракцији, као и да понуди глобално доступну библиотеку различитих садржаја из домена запошљивости и личног развоја.

Заштита младих је од суштинског значаја. Корпоративни волонтери који долазе у директан контакт са младима у обавези су да прате правила постављена Кодексом понашања. Уз подршку националне особе за заштиту деце, успешно је **спроведен Поступак процене ризика по младе који узимају учешће у пројектним активностима**. Имајући у виду већ поменути ангажман партнера и корпоративних волонтера, овакав процес мапирања потенцијалних ризика и генерисања активности за њихово отклањање, чини се посебно потребним у сврху осигурања пуне безбедности и поштовања права младих.

2.3.2. Дневни боравак за рад са децом и младима са проблемима у понашању

Дневни боравак за децу са проблемима у понашању (у сукобу са законом, родитељима, школом или заједницом) је стандардизована услуга социјалне заштите која помаже деци, младима и њиховим роди-тељима у решавању проблема у понашању јачањем капацитета и пружањем подршке родитељима и деци/младима.

СОС Дечије село Краљево је добило лиценцу за пружање ове услуге на пет година (2022 – 2027). Тренутно у Србији постоје само два пружаоца ове услуге. Одлука је донета у сарадњи и на захтев локалне самоуправе, а уз договор да ће град Краљево обезбедити неопходне услове за њену одрживост у 2023. години.

Дневни боравак подржава:

- децу и младе са ризичним асоцијалним друштвеним понашањем (од 7 до 18 година) који имају потешкоћа у превазилажењу животне кризе или кризе одрастања,
- малолетне преступнике (од 14 до 18 година) и њихове родитеље/старатеље, који немају знања и вештине за надзор и адекватан одговор на проблеме и потребе своје деце.

Жељени ефекат програма је рехабилитација и ресоцијализација, подршка у учењу, одржавању и развијању контаката са члановима породице, подршка у усвајању позитивног система вредности, социјалних, когнитивних и других вештина важних за развој у здраве и свестране личности способне да остваре пун потенцијал. **Током четири месеца рада подржали смо пет младих особа.**

2.4. Повећање капацитета за бригу и рад са децом и младима из алтернативне бриге и система социјалне заштите

2.4.1. Пројекат „Сигурна места, несметан развој деце – интегрисање пракси заснованих на знању о ефектима трауматског искуства у систему алтернативне бриге“ (тип)

Трогодишњи регионални пројекат започет 2020. године, финансирала је Европска комисија кроз РЕЦ фонд и Међународна организација СОС Дечија села. Циљ пројекта је оснаживање капацитета стручњака у систему социјалне заштите и унапређивања праксе за примену концепта бриге заснованог на знањима о ефектима трауматских искустава у раду са децом и младима у систему алтернативног старања, а која су у детињству била изложена негативним утицајима. Поред Србије у имплементацији пројекта су учествовале и Грчка, Бугарска, Белгија, Хрватска и Мађарска.

У 2022. години одржан је **још један национални тренинг** (пети у оквиру пројекта) у Новом Саду, за представнике из различитих организација из система социјалне заштите, за 5 учесника.

Реализована је **радионица за организацијски развој** за следеће институције: Центар за заштиту одојчади, деце и омладине, Центар за породични смештај и усвојење Београд, СОС Дечије село Краљево. Препознате су могућности за унапређење праксе у домену рада са децом и младима, који су имали трауматска искуства, и дефинисани циљеви како би се постигле позитивне промене у овом сегменту.

У сарадњи са члановима Националне управљачке групе **дефинисане су националне препоруке за унапређење политика и пракси у овој области**. Кључне препоруке односе се **на потребу за оснаживањем свих професионалаца у систему социјалне заштите и образовања за рад у овој области, за успостављање међусекторске сарадње, као и за креирање курикулума обуке који би био предвиђен као обавезан за професионалце који раде у систему социјалне заштите.**

У априлу месецу је реализована **регионална завршна конференција у Бриселу**. Поред представнице СОС ДС Србија, конференцији је присуствовала и представница Републичког завода за социјалну заштиту, и млада особа ангажована на пројекту. Учешће младе особе је било веома значајно јер су млади имали посебну улогу у представљању кључних препорука и закључака на којима су радили током трајања пројекта.

У мају месецу је реализована национална **завршна конференција** на којој су **представљени најзначајнији резултати пројекта, као и резултати истраживања у коме су учествовали млади који су имали искуство одрастања у алтернативној бризи, као и резултати истраживања о ставовима професионалаца из система алтернативне бриге, о раду са децом са трауматским искуством. Презентоване су и националне препоруке за унапређење политика и праксе бриге о деци.**

2.5. Заговарачке активности и изградња капацитета младих за заговарање своји права и унапређење положаја младих из рањивих група

Представници СОС Дечија села Србије су током 2022. године **учествовали у раду две радне групе**, и дали директан допринос за унапређење два национална стратешка акциона плана, два локална и једном националном стратешком документу и то:

1. Посебне радне групе за израду **Предлога акционог плана** за спровођење **Стратегије за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва** у Републици Србији за период од 2022-2023. године, коју је основало и чијим је радом координирало Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог. Наша организација је дала допринос током консултативног процеса поводом оснивања **Савета за сарадњу и развој цивилног друштва**.
2. Радне групе за израду **Акционог плана** за спровођење **Стратегије деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници** за период 2022-2026. године, коју је основало и чијим је радом координисало Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Наш допринос у изради **Стратегије за младе 2022-2030** дали смо кроз учешће у јавним расправама, као и кроз израду препорука за текст Стратегије. Препоруке су достављене Министарству, заједно са документом **Препоруке за рад са младима из осетљивих друштвених група, а резултат нашег заговарачког рада био је да је од 12 посебних препорука, 6 прихваћено у потпуности, а 4 делимично.**

Учествовали смо у припреми коментара на локални стратешки документ **Града Ниша** и то **Стратегије за младе за период 2021-2026.** са акционим планом за њено спровођење, и **Стратегији развоја социјалне заштите града Ниша за период 2022 - 2026.**

Заједно са Републичким заводом за социјалну заштиту и Центром за заштиту одојчади, деце и омладине Београд, организовали смо стручни скуп на тему [Превентивне услуге социјалне заштите и облици подршке за породицу](#).

Одржали смо **четири конференције под називом „Услуге социјалне заштите и облици подршке за породицу”** на тему мапирања недостајућих услуга социјалне заштите и покретање разговора о постојећим облицима подршке за породицу. Конференције су одржане у **Београду, Нишу, Чачку и Краљеву**. На конференцијама је присуствовало **укупно 127 професионалаца** из система социјалне заштите, алтернативне бриге, доносиоца одлука и организација које раде са децом и за децу.

Резултат конференција су **препоруке које указују на недовољну видљивост породица у ризику, значај успостављања механизма за боље таргетирање породица у ризику, даљи развој различитих услуга подршке, међусекторске сарадње и обезбеђивања локалног и националног финансирање услуга како би се обезбедила њихова одрживост.** План је да се са заговарачким активностима и презентовањем препорука настави и у 2023. години.

Дали смо допринос изради Извештаја о напретку Србије за 2022. годину, који сваке године објављује Делегација Европске уније у Србији, а коментари су се односили на:

- приоритетно усвајање Закона о правима детета, Закона о социјалној заштити, Породичног закона, креирање стратешког оквира и дефинисање приоритета државе у области социјалне заштите,
- фокус стратешких и нормативних докумената који би требало да буде улагање у услуге намењене породици, имајући у виду да услуге смештаја и материјална давања представљају парцијална решења, која не превенирају комплексније проблеме породица.

Као чланица МОДС, наша организација је била **део радне групе која је дала коментаре на обједињени четврти и пети периодични извештај Републике Србије о примени Конвенције о правима детета**, којим је обухваћен период од почетка 2017. до краја 2021. године.

Центар за права детета, координатор Коалиције за мониторинг права детета у Србији је током 2022. године организовао **три дијалога о правима детета „Србија по мери детета“** са циљем сагледавања актуелних трендова и изазова у области права детета, на којима смо активно учествовали. Уједно, учествовали смо и на састанцима, у организацији Коалиције, у вези са **ажурирањем периодичног извештаја о правима детета** за период јун – новембар 2022. године. **Ови састанци**

су значајни због тога што су дали осврт на стање права детета у Србији током 2022. године, о чему сведочи и податак континуираног мониторинга стања испуњености препорука Комитета за права детета упућених Србији 2017. године. Наиме, од укупно 41 препоруке које је Комитет за права детета Уједињених нација упутио Републици Србији 2017. године, а које се односе на унапређење примена Конвенције о правима детета, наша држава је у потпуности испунила само 3 препоруке, четири препоруке су у процесу имплементације, за 12 препорука статус је непроменљив или непознат, док 22 нису испуњене.

Имајући у виду да су у овом тренутку права детета садржана у преко 80 законских текстова, Коалиција је указала на потребу за израдом Закона о правима детета који би на једном месту регулисао законску регулативу у односу на заштиту дечијих права. Нацрт закона о правима детета и Заштитнику права детета је прошао фазу јавне расправе у јуну 2019. године и послат је надлежним министарствима и другим институцијама на мишљење, међутим закон и даље није усвојен.

Активно смо учествовали у обележавању **Дечије недеље** током прве недеље октобра, под покровитељством Министарства за бригу о породици и демографију и у сарадњи са организацијом Пријатељи деце Србије, под слоганом **„Шта детету треба да расте до неба?“**

Заједно са другим организацијама и мрежама организација наставили смо да јачамо и ширимо мрежу заговарања на тему промоције и заштите дечијих права.

2.5.1. Пројекти „Снага младих “ (YouthPower)

Пројекат “Снага младих“ (YouthPower 3.0.) је почео у септембру 2022. године и трајаће до јула 2023. године. Удружује знања професионалаца и специфична искуства младих људи, у подршку да постану и остану предводници у питањима која се тичу њихових живота. **Циљеви пројекта су: развој лидерских вештина младих који представљају своје вршњаке и чији се глас чује у дискусијама о развоју програма, услуга и политика намењених младима; охрабривање вршњачког повезивања на регионалном нивоу** које води ка размени пракси о учешћу младих, међу младима и запосленима широм организације; повећање капацитета младих да разумеју важност учешћа у доношењу одлука које се тичу њих, као и **капацитета**

запослених да младе у овим процесима адекватно подрже; изградња иницијатива и акција на националном нивоу које су фокусиране на домен оснаживања младих и њиховог учешћа. Циљна група су млади узраста од 15 до 24 године, који су имали искуство живота у алтернативној бризи, млади у ризику и млади из Програма "Јачање породице", професионалци из програма подршке деци и младима, и запослени у СОС Дечија села Србија из различитих сектора.

Пројекат је подељен у **четири пројектне целине** и то:

- Обука за тренере за младе (вршњачке менторе), новембар-децембар 2022.
- Изградња вршњачких мрежа сарадње и подршке - Клубови за младе, 2023.
- Јачање капацитета организације кроз радионице за професионалце и запослене које спроводе оснажени и обучени млади, мај-јун 2023.
- Презентовање обједињених искустава и препорука из домена јачања партиципације младих ка заинтересованим актерима, јун 2023.

Изабране су две младе лидерке које ће, заједно са професионалцима, бити носиоци иницијативе. Током децембра, организована је **обука за тренере за 11 младих** са циљем унапређења њихових лидерских способности и вештина, и дводневни регионални сусрет са представницима организације и младим људима који долазе из 7 држава чланица где је представљена национална иницијатива и пројектне целине. **Укупан број младих који ће бити укључени у пројекат је 40.**

2.5.2 Пројекат „Снага за младе“

У периоду од 2019. до 2022. године реализован је регионални пројекат „Снага за младе који напуштају бригу“, који спроводи шест националних организација СОС Дечијих села, а финансира га Европска комисија кроз Еразмус Плус фонд. **Циљ пројекта** био је **јачање капацитета младих који се припремају за излазак из алтернативне бриге, како би унапредили знања и вештине за самосталан живот, као и оснаживање професионалаца који раде са њима како би адекватније одговорили на потребе младих у овом процесу.**

У 2022. години су урађени **материјали на тему напуштања заштите и партиципације младих који излазе из система социјалне заштите.** Свака земља учесница је креирала своје материјале који су обједињени у заједнички документ.

Организовани су периодични састанци за размену искустава међу члановима пројектног тима. Такође је реализована и онлајн завршна **конференција на којој су презентовани резултати и препоруке за даље унапређење ове области.**

2.5.3. Пројекат „Покрени се“

Носилац пројекта „Покрени се“ је Мрежа организација за децу Србије (МОДС), док је наша организација била један од партнера на пројекту заједно са Отвореним клубом из Ниша, НВО Линком из Аранђеловца и Центром за интеграцију младих из Београда. Пројекат је финансирала Швајцарска агенција за развој кроз АСТ програм (Заједно за активно грађанско друштво), а реализован је у периоду од јануара 2021. до јуна 2022. године. **Циљ пројекта** био је укључивање деце и младих из маргинализованих група у процес формирања политика за смањење неједнакости у друштву. У консултативни процес било је **укључено 257 деце** и младих (до 18 година старости) из **12 градова** (Београда, Аранђеловца, Краљева, Ниша,

Сомбора, Панчева, Зајечара, Врњачке Бање, Књажевца, Ћићевца, Косјерића и Ваљева). Деца и млади из маргинализованих група, али и из опште популације, дали су своје **предлоге и препоруке за унапређење политика за смањење неједнакости, који су сумирани у посебном извештају.**

У СОС Дечијем селу у Краљеву одржана је **радионица за 20 деце и младих**, на којој су представљени резултати консултација и мишљења деце на тему неједнакости. Радионица је била и прилика да се, заједно са децом, одаберу препоруке које су касније представљене на састанку са представницима Министарства за бригу о породици и демографију.

15. јуна је у Палати Србија у Београду одржан састанак делегације деце и државне секретарке Министарства за бригу о породици и демографију, Милке Миловановић Минић. Деветоро деце је пренело мишљење и ставове својих вршњака о томе како неједнакост утиче на положај деце. Том приликом су представили предлоге како да се смањи неједнакост међу децом и побољшају услови за живот сваког детета.

2.6. Заштита и безбедност деце и младих учесника наших програма

У току 2022. године спроведена је анализа ризика и локално мапирање из домена заштите деце (Child Safeguarding) на националном и на програмском нивоу. Анализа је идентификовала и проценила нивое ризика, превентивне активности које ће бити предузете како би се ризик умањио или у потпуности уклонио, рокове за завршетак наведених активности, као и одговорне особе у том процесу. Мапирани су ризици унутар Организације и у локалној заједници.

Одржане су **33 превентивне радионице, у свим програмима**, са укупно **289 учесника** (деца, млади и одрасли).

Током године, пријављено је укупно десет инцидената везаних за кршење права деце, на које је одговорено у складу са процедурама. Сви пријављени инциденти су затворени, што значи да ниједан инцидент није пренет у наредну годину. Пријављени инциденти се у највећем броју односе на ситуације у оквиру биолошких породица (укупно 7), о чему су информисане надлежне државне институције.

У оквиру наше организације развијамо **документ „Слушамо и реагујемо“** у складу са националним законодавством. Циљ документа је да обезбеди мере реаговања за случајеве злостављања и занемаривања у прошлости које су починили или превидели наши запослени, док су деца била под нашим старањем или су учествовала у нашим активностима.

ТРЕЋИ ДЕО

Финансирање и
прикупљање средстава

Финансирање и прикупљање средстава

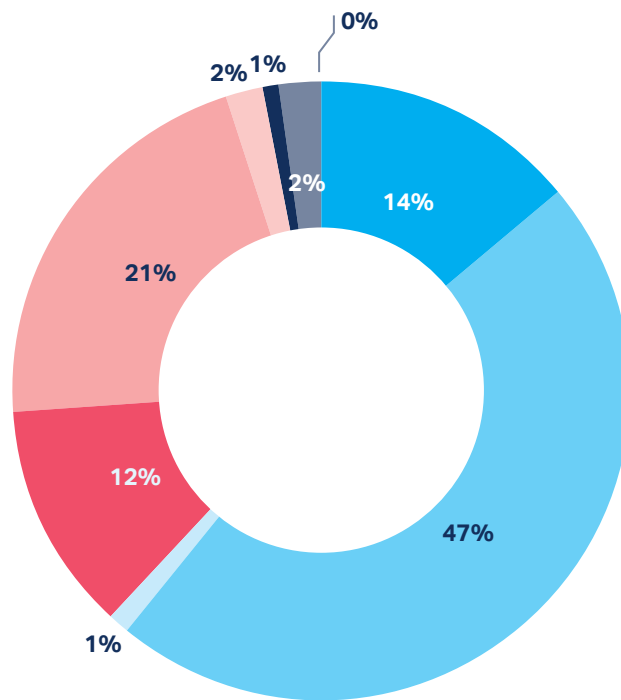
3.1 Приходи СОС Дечијих села Србије

Као непрофитна, хуманитарна организација, у 2022. години, средства за наш рад и реализацију програма и пројеката обезбедили смо из различитих извора. Највећи део средстава 47,3% обезбеђен је кроз субвенције и грантове за различите пројекта од стране Међународне организације СОС Дечијих села и Херман Гмајнер фонда из Немачке (пројекти финансирани од стране Немачког министарства за економску сарадњу и развој - BMZ, Фонда за смањивање последица Ковид-19 - LNF, Фонд за изградњу капацитета за прикупљање средстава - IF4C, средства из Интернационалног програма спонзорства и др.). Друге наменске донације од иностраних донатора су 14,3%. Грађани су донирали 20,8% укупних прихода, а домаће фирме и друга правна лица 12,3%. Донације у стварима износиле су 1,6% од укупних прихода. Кроз грантове из Србије је обезбеђено 1,3%, нажалост наша Фондације није била у могућности да аплицира за већину локалних и националних позива и грантова, због тога што су конкурси били искључиво за удружења грађана. Држава је покрила део трошкова деце на смештају у хранитељским породицама и кроз рефакцију акцизе за енергенте за грејање у Дечијем селу Краљево, у износу од 2,4%.

Р.бр.	ПРИХОДИ	ИЗНОС У РСД
1.	Приходи од наменских донација из иностранства	48.382.792,62
2.	Приходи од редовног финансирања од стране Оснивача	160.896.369,16
3.	Приходи од локалних грантова	4.480.945,22
4.	Приходи од донација правних лица	41.947.753,42
5.	Приходи од донација физичких лица	70.912.280,05
6.	Донације у стварима	5.395.804,13
7.	Рефакција акцизе	1.656.381,15
8.	Остали приходи-покриће трошкова деце на смештају у хранитељским породицама	6.567.080,12
9.	Приходи од продаје основних средстава	123.100,00
УКУПНО ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ		340.362.505,87

Табела 6: Структура прихода

- Приходи од наменских донација из иностранства
- Приходи од редовног финансирања оснивача из иностранства
- Приходи од локалних грантова
- Приходи од локалних донација од правних лица
- Приходи од локалних донација од физичких лица
- Донације у стварима
- Рефракција акцизе
- Остали приходи-покриће трошкова деце на смештају у хранитељским породицама
- Приходи од продаје основних средстава

Графикон 1: Структура прихода 2022.

ПРИХОДИ ОД ГРАНТОВА / РЕАЛИЗОВАНИХ ПРОЈЕКТА И ПРОГРАМА

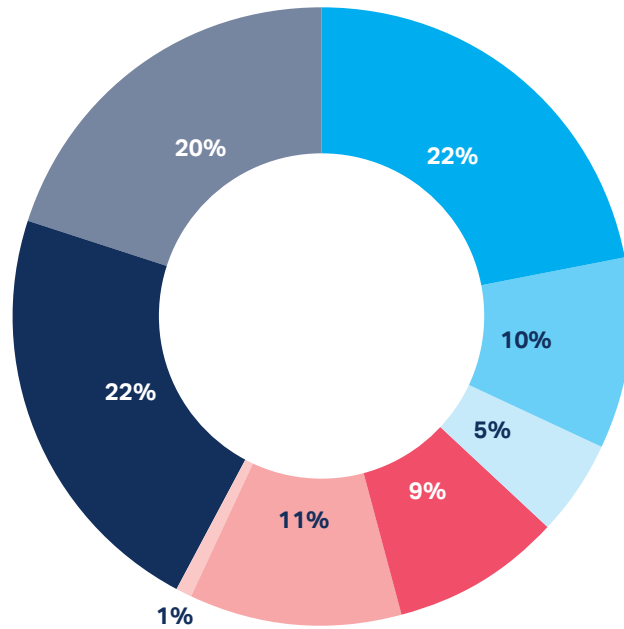
Приходи од донација по основу реализованих пројеката/програма

Реализовани пројекти/програми у 2022:

НАЗИВ ПРОЈЕКТА/ ПРОГРАМА	ИЗНОС У ДИНАРИМА	Износ у ЕУР (курс 117,56 дин. за 1 €)	АКТИВНОСТИ
СОС Дечије село Краљево	68.492.283,86	582.615,55	Програми алтернативне бриге, Програм подршке полу-самосталном животу, остале активности
Програм „Јачање породице“, Краљево	32.064.390,50	272.749,15	
Програм „Јачање породице“, Ниш	14.989.944,70	127.508,89	
Програм „Јачање породице“, Београд	27.083.197,93	230.377,66	
Центар „Јаки млади“ Београд	33.931.089,02	288.627,84	
Програм заговарања дечијих права	4.765.137,03	40.533,66	
Национална канцеларија & заговарање дечијих права	68.170.559,26	579.878,86	Подршка за програме, ХРОД, финансије, администрација и логистика, менаџмент, прикупљање средстава
Пројекат увођења континуираног давања од стране грађана „ИФ4Ц“	61.872.223,00	526.303,36	Прикупљање средстава
УКУПНО трошкови:	311.368.825,30	2.648.594,98	

Табела 7: Приходи од грантова и реализовани пројекти и програми у 2022. години

Графикон 2: Реализовани програми у 2022.

Нето вишак прихода над расходима износи 16.802.163,37 динара, и овај вишак увећава резерву, која омогућава стабилан рад организације, а у складу са Стратегијом самоодрживости.

ПРИХОДИ ОД ДОНАЦИЈА ЧЛАНОВА „КЛУБА ПРИЈАТЕЉА“

На име донација, 122 члана „Клуба пријатеља“ ком припадају пословни субјекти, мала и средња пре-дузећа, током 2022. године, уплатили су укупно 4.251.381,00 динара.

Члан Клуба пријатеља		
1. 2003 ТЕХНОДОМ ДОО Н. БЕОГРАД	42. ФОРМАТУРА ДОО	83. ПЕРИОНИЦА ВЕША ВРАБАЦ Д.О.О.
2. АДВОКАТ БОРИС БАКЛАЈА	43. ГРАДИНГ М&М ДОО БЕОГРАД	84. ПИКТОГРАМ СТУДИО ДОО
3. АДВОКАТ ДАНЕ ЖИГИЋ	44. ГРИЦКО СУНЧАНИ БРЕГ ДОО БЕОГРАД-РАКОВИЦА	85. „РОСНА“ ДОО
4. АДВОКАТ НИКОЛА НЕДЕЉКОВИЋ	45. „HSEES“ ДОО БЕОГРАД	86. ПРЕДРАГ ПОПОВИЋ ПР СПЕЦИЈАЛИСТИЧКА РАДИОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА
5. АЛЕКСАНДАР РИСТОВИЋ ПР ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ	46. ИГОР СТУПАР ПР ДОМАЋИН НС	87. ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА ПЕГАЗ
6. АЛЕКСАНДРА НЕДЕЉКОВИЋ ПР ДИАрт 26	47. „INFO SPACE“ ДОО БЕОГРАД	88. „PROCLEAN FACILITY MANAGEMENT“ ДОО
7. АЛЕКСАНДРА ТРАЈКОВИЋ ПР РБ КРУГ	48. „INSTANT SYSTEM“ ДОО БЕОГРАД	89. „QUADRA GRAPHIC“ ДОО
8. АЛТЕРНО ИНЦ. ДОО.	49. ИНСТИТУТ ЗА ЕКОНОМИЈУ И ПРАВО ДОО БЕОГРАД	90. РАДУЛОВИЋ ЦО ДОО
9. "AM LOGISTIC"-2209 ДОО БЕОГРАД-НОВИ БЕОГРАД	50. „INTRACO“ ДОО БЕОГРАД-ЖЕЛЕЗНИК	91. РЕЗОН МЕДИА ГРУП ДОО
10. "AMD BUSINESS SYSTEM" ДОО БЕОГРАД - ВОЖДОВАЦ	51. „ISE ENGINEERING LIMITED“ ДОО	92. РУБИКОН ДОО БЕОГРАД
11. АНА ЂУРОВИЋ ПРЕДУЗЕТНИК АГЕНЦИЈА	52. ИВАН ГАЈИЋ ПР ГАЈА 4	93. САФИР Д ДОО
12. АНА ПЕРЕНДИЋ ПР ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ	53. ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК БОРИСЛАВА	94. САЛОН ЦУТ
13. "ARCHIMID STUDIO" ДУШАН ГАЈИЋ ПР	54. ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК ТАТЈАНА МИТРОВИЋ	95. „SARGON CREATIVE MEDIA“ ДОО. БЕОГРАД-ЗЕМУН
14. АРЕНА ЕХПОРТ-ИМПОРТ ДОО	55. ЈЕДНА МАЛА ФИРМА ДОО	96. „SELECT FOOD“ ДОО БЕОГРАД
15. АРХИТЕКТА 7 ДОО Beograd	56. ЈЕЛЕНА ВИТОРОВИЋ ПР ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ	97. „SINOPA CONSULTING“ ДОО
16. АУТО ЧАЧАК КОМЕРЦ ДОО ЧАЧАК	57. ЛАНТАНА НАТАША НИКОЛИЋ ПР	98. СКАЛАМЕРИЕ ДОО
17. АУТОКМ ДОО	58. ЛАЗАР РАДОШЕВИЋ ПР ВОДОИНСТАЛАТЕР ЕМВИК РАШКА	99. СКУЛПТОР ДОО БЕОГРАД-НОВИ БЕОГРАД
18. АВЕНИА НЕКРЕТНИНЕ 011 ДОО	59. МАРИЈА ЈОВИЋ ПР ИНЖЕЊЕРСКЕ ДЕЛАТНОСТИ И ТЕХНИЧКО САВЕТОВАЊЕ	100. СЛОБОДАН ГАЂЕША ПР РАДЊА ЗА ПОПРАВ
19. АУА ТЕЧ ДОО	60. МАРИЈА РАДИШИЋ ПР СТРИЧ	101. СТЕФАН ДОО АРИЉЕ

Члан Клуба пријатеља		
20. БАНКЕР ДОО НИШ	61. МАРИНКОВИЋ-ХОФМАНН ДОО ВЕЛИКА МОШ	102. СТЕФМАРК ДОО НОВИ БЕОГРАД
21. БАШ ТРАНС ДОО БЕОГРАД-ВОЖДОВАЦ	62. МАРКО ЦЕРОВИНА ПРЕДУЗЕТНИК	103. STRUCTURA CONCEPT ДОО БЕОГРАД
22. БЕООПЕРАТИВА ДОО БЕОГРАД	63. „МС LABOR“ ДОО	104. СТУЛЕ ИНТ ДОО БЕОГРАД
23. БЕТОН ЦОМ ДОО	64. МЕТАЛ СИСТЕМ ПЕТРОВИЋ ДОО БОЛЕЧ	105. СЗТР НИЗ ГОРАН ШКАЉАЦ ПР
24. БЕТОНРАЦУНАР ДОО БЕОГРАД - ЗВЕЗДАРА	65. „MIAMI CONSTRUCTION PROS“ ДОО НОВИ САД	106. „TANDEM FINANCIAL“ А.Д.
25. БИЉАНА МИЋОВИЋ ПР ЛАБОРАТОРИЈА ЗА МИКРОБИОЛОГИЈУ	66. „MICROFINANCE CONSULTING“ ДОО	107. „TEAM BUILDING“ АРЕНА ДОО
26. „ВИТ СО“ ДОО НОВИ БЕОГРАД	67. МИЛАН БУРМАЈА ПР „TALKING BYTES“ БЕОГРАД	108. ТИК ДОО
27. БОЈАНА ПЕТРЕШЕВИЋ ПР	68. МИЛЕНА МОМИРОВИЋ ПР ТРГОВИНСКА РАДЊА“ MIS SHOES VR“	109. ТКР НСС СИМА БОШЊАКОВИЋ ПР
28. БОРИСЛАВА РОКВИЋ ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК	69. МИЛИЈАНА ЂОРЂЕВИЋ ПР ПРЕВОЗ	110. УЛТРАПЛАСТ ДОО БЕОГРАД
29. „CAPITAL ASSET MANAGEMENT PARTNERS“ ДОО БЕОГРАД	70. МИЛОШ МИЛЕТИЋ ПР“ VAKI STYLE“	111. „UNION CONSTRUCTION“ ДОО БЕОГРАД
30. ЦЕНТРОПЛОД ДОО, ГРГУРЕВЦИ	71. МИРЈАНА МИЛЕКИЋ ПР МИ-МИ ИНЖЕЊЕРИНГ	112. УРАДИ САМ ДОО БЕОГРАД
31. „COMMUNIQ DESIGN“ ДОО	72. МИРОСЛАВ ИЊАЦ ПР ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ	113. ВЕРИЦА БАНОВАЦ ПР МЕДЕКС АПОТЕКА
32. „CONSECO“ ДОО БЕОГРАД	73. ММ ПРОДУКТ ДОО	114. ВИОЛЕТА СТОЈЕВ ПР
33. „CORMEL“ ДОО БЕОГРАД	74. МОС АВ ДОО БЕОГРАД НОВИ БЕОГРАД	115. „VIPHOUSE“ ДОО БЕОГРАД
34. ДРУШТВО ЗА СЕРТИФИКАЦИЈУ И НАДЗОР ЦЕСНА ДОО	75. НЕБОЈША МИТИЋ ПР АУТОПРЕВОЗНИК БЕОГРАД	116. „YOUU 2018“ ДОО
35. ЕКСА ДОО БЕОГРАД	76. НЕНАД ЂУКИЋ ПР ЗИГ-ЗАГУЕ КОНСУЛТ.	117. ЗУ АПОТЕКА ХИГИЈА ЖАБАЉ
36. „ELEPHANT PHARMA“ Д.О.О. БЕОГРАД	77. НЕВС БАР ЈЕРКОВИЋ ДОО	118. „DMD DYNAMIC“ ДОО КРАЉЕВО
37. „EMEA NETWORKS“ ДОО БЕОГРАД-РАКОВИЦА	78. НИКОЛА ПРИЈИЋ ПРЕДУЗЕТНИК ГРАФИЧКИ ДИЗАЈН ТАТТООЕД	119. „MHS TEAM“ ДОО ВРАНИЋИ
38. ЕНЕРГОПАРТНЕР ДОО БЕОГРАД	79. НОВАСТОН ДОО БЕОГРАД	120. СТР ШЕЋЕРЛЕМА
39. FERTICO DOO	80. NOVASTON MARKETING CONSULTANCY-NMC ДОО	121. ОПТИКА MARIĆ PR
40. FINVEST D.O.O.	81. NOVASTON PROJECT MANAGEMENT-NPM ДОО	122. BALKANPROGRES DOO KRUSHEVAC
41. FOCAL DOO	82. PANTELIĆ DOO KRALJEVO	

Табела 8: Списак чланова "Клуба пријатеља"

ПРИХОДИ ОД ГРАНТОВА ИЗ ЗЕМЉЕ И ИНОСТРАНСТВА

На име примљених грантова, током 2022. године је утрошено укупно **4.480.945,22 динара** на реализацију следећих пројеката:

Р.б.	Донатор	Назив пројекта/програма	Износ у РСД
1.	АДПА Србија	Програм "Јачање породице" Земун	2.248.901,28
2.	ERAZMUS+	Регионални пројекат за младе	249.650,80
3.	SWISS-PRO	Општина Гаџин Хан за Програм "Јачање породице"	1.499.371,46
4.	UNOPS	Општина Рашка за Програм "Јачање породице"	483.021,68

Табела 9: Приходи од грантова из земље и иностранства

ДОНАЦИЈЕ ОД 300.000 ДИНАРА И ВИШЕ

Р.б.	Донатор	Износ у РСД
1.	МК група - за 10 месеци рада Програма "Јачање породице" у Нишу	4,239,212.00
2.	PEPCO - за одржавање игралишта, реконструкцију и опремање 5 породичних кућа обухваћених Програмом "Јачање породице"; Реконструкција, опремање и лиценцирање Дневног боравка за подршку деци и младима са проблемима у понашању; Обуке и активности у Програму СОС Дечијем селу Краљево	4.130.764,55
3.	Soja protein ADM , за подршку у Програму "Јачање породице" у Београду	2.939.370,04
4.	AVAST fondacija - за подршку деци у алтернативној бризи у Програму СОС Дечијег села Краљево	2,270,152.00
5.	Jansen&Jansen - за подршку младима у запошљавању кроз рад Центра „Јаки млади“	1,922,529.48
6.	Benevity/ UK online giving - за трошкове дечијих активности у Програму СОС Дечијег села Краљево	1,885,421.00
7.	Dr. Oetker Србија (компанија и запослени) - за рад Заједнице младих у СОС Дечијем селу Краљево	1.410.595,00
8.	Atlantic brands – слаткиши за кориснике програма СОС Дечијих села Србија	1,087,888.00
9.	Хуманитарна акција "Добро дело за дечије село" Delhaize Srbija-Tempo - за текуће трошкове Дечијег села у Краљеву	1,000,000.00
10.	Nordeus - за едукативну подршку младима и деци у Програму "Јачање породице" у Земуну, Нишу и Обреновцу	877,100.00

Р.б.	Донатор	Износ у РСД
11.	Henkel / Schwarzkopf - детерџент за прање веша за 240 породица у Програму "Јачање породице"	666,560.00
12.	Loreal Balkan – новчана донација за рад програма и пројеката и донација поклона поводом Међународног дана жена, и материјалн подршк младима и породицама обухваћеним нашим програмима	646,230.00
13.	Schneider Electric д.о.о. – за трошкове програма СОС Дечијих села Србија	633,240.00
14.	Visa Cemea LTD – за рад програма СОС Дечијих села Србија	625,950.00
15.	Bayer doo Србија - за Пројекат „Здравље на првом месту“ у оквиру Програма "Јачање породице"	590,000.00
16.	DHL - за обуку и активности каријерног вођења младих у Програму „Јаки млади“	522,711.59
17.	BSB-trust - за едукативну подршку у Програму "Јачање породице" у Нишу	504,487.48
18.	ГИР, Краљево - 12т пелета за грејање Заједнице младих Краљево	419,132.70
19.	UNIQA осигурање - за текуће трошкове програма СОС Дечија села Србија	410,691.00
20.	N sport d.o.o - патике и спортска гардероба за децу у Програму "Јачање породице"	401,765.00
21.	Alumil SA – за активности у Програму "Јачање породице"	351,943.00
22.	Fondacija Zora - стипендирање младих у Центру „Јаки млади“	345,180.00
23.	Comtrade Business Integration - за едукативну подршку у Програму "Јачање породице"	300,000.00
24.	WEST Pharmaceutical - за едукативну подршку у Програму "Јачање породице"	300,000.00
25.	CETIN доо - за текуће трошкове програма	296,680.00

Табела 10: Преглед донатора, тип донације и износа донација у динарима

3.2. Прикупљање средстава за наш рад - удруженим снагама инвестирамо у будућност

Светски индекс давања, који сваке године прави Фондација за подршку добротворним организацијама (Charities Aid Foundation), представљен је у септембру у Њујорку на 77. заседању Генералне скупштине УН. **Србија је међу три земље, уз Чешку и Кину, које су оствариле највећи напредак у добротворности током 2021. године.** Са **48. позиције** многобројна донаторска дела грађана и компанија попела су нашу земљу на завидно **27. место, од укупно 119 земаља** које су учествовале у истраживању. Пре само пет година, Србија је била на 132. месту на овој светској листи добротворности. Глобална агенција за истраживања Галуп сваке године врши истраживање за овај Индекс и мери три врсте понашања:

- донације у новцу (11. Позиција за Србију)
- помоћ непознатим особама (39. позиција за Србију),
- волонтирање за добротворне циљеве (116. позиција за Србију)

Чак 60 одсто од укупне суме донирали су грађани Србије, док је пословни сектор донирао 33 одсто. Ово одражава и растуће поверење у хуманитарне организације и велику друштвену одговорност грађана и пословног сектора да и у условима неповољне глобалне политичке и економске ситуације, високог раста цена и инфлације, помажу рад организација цивилног друштва.

Једна од наших кључних активности била је да **информишемо грађане и компаније о нашим програмима и на који начин они могу да помогну нашој мисији и угроженој деци, младима и породицама.**

Наши програми прате породице, младе и децу у Србији, почевши од најранијег узраста. Проблеми са којима се сусрећу учесници наших програма су тешки и сложени и потребна им је дуготрајна и континуирана подршка. Једино тако постижемо трајни резултат и промену у њиховим животима, и прекидање зачараног круга у коме се понављају негативни обрасци понашања. **Зато нам је неопходна континуирана подршка наших донатора, кроз дугорочан и партнерски однос.**

Информисање грађана организовали смо на јавним местима у Србији, путем друштвених мрежа и позивима да се учлане у наш **Клуб индивидуалних континуираних донатора "Златно срце"**. У 2022. години смо наш клуб увећали за око 8.000 нових чланова и поносни смо на свих 12.000 наших "златних срца", који су током године редовним месечним уплатама подржавали нашу мисију - да свако дете расте у дому пуном љубави. Захвални смо и све већем броју **партнера Клуба "Златно срце", који су нам у овој години уступили 251 локацију** на којима смо се обраћали грађанима - нашим потенцијалним донаторима.

Корпоративна филантропија представља дугорочну инвестицију у имиџ компанија, која ће повезати њихов бренд са општим добром.

Са представницима пословног сектора (25) остварили смо различите моделе сарадње и **партнерство у реализацији друштвено корисних пројеката.** Захвални смо великим, средњим и малим предузећима и другим субјектима и организацијама које **редовним месечним донацијама помажу наш рад кроз чланство у**

“ Клубу Пријатеља” (122), као и скоро 300 оних са којима смо остварили пројектну сарадњу, једнократне донације, уступање локација за рад, донације у услугама, роби, експертизи или волонтерском раду. Препознати смо као квалитетан и поуздани партнер, који донаторским средствима одговорно управља, и о томе транспарентно и правовремено извештава.

Издвојили бисмо дугогодишњу подршку коју добијамо од компанија МК Група, PEPCO, Jansen&Jansen, Beneviti/UK online giving, Dr. Oetker, Delhaize Србија, затим Фондација AVAST, Bayer, Британско-српски фонд добротинства. У овој години придружили су нам се: Soja protein ADM, Nordeus, Visa Cemea LTD, МОБИ БАНКА, Uniqa осигурање, Alumil, Comtrade System Integration, Enjoy-ing, SIKA, Grundfos, UB Connect int, H-Tech, C.P.M.A. doo; S-Tech.

У 2022. години смо спроводили и активности прикупљања средстава који су истовремено ангажовали и грађане и пословни сектор. Неке од њих су биле:

- “Креирај укус дома”, у сарадњи са компанијом Dr. Oetker,
- “Добро дело за Дечије село”, у сарадњи са Delhaize Србија,
- “Звездаши за СОС Дечија села Србија”, у сарадњи са ФК Црвена Звезда.

НАШ БРЕНД, ПРОМОЦИЈА РАДА И ПРИСТУНОСТ У МЕДИЈИМА И ДРУШТВЕНИМ МРЕЖАМА

Како бисмо информисали јавност о потребама угрожене деце и породица и нашем раду, у току године смо имали укупно **521 медијску објаву**: 57 радио и ТВ гостовања, 44 објаве у штампаним медијима и 420 објаву на веб порталима. Медијске објаве имале су висок ниво позитивног (98%) и неутралног (2%) тоналитета.

Годину је обележило и учешће у изузетно гледаној емисији „**Такмичење за представника Србије на песни Евровизије**“ на РТС1 где је наша организација била једна од две организације које су прилиле донацију од СМС гласова. Током године, у својству бренд амбасадора, укључена је победница овог такмичења и високо пласирана финалисткиња на међународном Еуросонгу - **Ана Ђурић Констракта**. Она је посетила Центар за подршку породици у Нишу и заједно, са децом правила честитке за Нову годину.

Учествовали смо на разним манифестацијама, конференцијама и другим скуповима где смо имали прилике да представимо наш рад и успоставимо нове сарадње.

Наша активност на друштвеним мрежама је квалитативно и кванитативно унапређена. То нам је донело и већи досег до публике, повећало број пратилаца као и њихову активност.

Кроз месечне и кварталне њузлетере, текстове на сајту и објаве на друштвеним мрежама редовно смо информисали наше донаторе, грађане и компаније, о реализованим активностима и утицају који су донације имале на побољшање животних услова породица и деци коју подржавамо.

И ове године **обележили смо важне датуме информишући јавност о проблемима и потребама угрожене деце, младих и породица и потреби и предлозима за унапређење подршке и превентивног рада у свим друштвеним сегментима:**

- **6. април:** 9 година рада Центра за подршку породици у Нишу;
- **5. мај:** Међународни дан породице;
- **23. јун:** 73 године рада Међународне организације СОС Дечијих села;
- **12. август:** Међународни дан младих;
- **4.октобар:** Међународни дан детета (у склопу дечије недеље од 3. до 9. октобра);
- **25. октобар:** 17. рођендан СОС Дечијег села Краљево;
- **20. новембар:** Међународни дан дечијих права.

ЧЕТВРТИ ДЕО

Наше приче

Наше приче

Раширених крила у животни лет

Марија је са две године остала без мајке, оца никада није упознала. Одрасла је са баком, ујаком и ујном, који су јој обезбедили сигуран дом и трудили се да јој пруже љубав и подршку. Тек недавно је сазнала да има старијег брата који је усвојен. Упознавање са њим је за њу био важан животни догађај, истовремено срећан и узнемирујућ.

Изазови који прате младе особе током сазревања, код Марије су били израженији и комплекснији. Завршила је Високу туристичку школу и уписала мастер на Београдској академији пословних студија. Радилa је различите послове за време студирања, како би допринела кућном буџету. Марија је вредна и одговорна, али се у младости често осећала несигурно и уплашено. Због тога, саветница за хранитељство ју је упутила на услуге Центра "Јаки млади".

Марија је у наш Центар дошла без јасне слике о себи, својим стварним жељама и циљевима. Одавала је утисак повучене и стидљиве особе, све док није успоставила однос поверења са сарадницима. Редовно је похађала радионице животних и вештина за запошљавање, уз сталну психосоцијалну подршку. То је за њу, како наводи, била прилика да боље упозна себе, своје снаге и слабости, да постави циљеве личног и професионалног развоја и пронађе начине како да их оствари. Пружена јој је финансијска подршка за даље школовање. Посебно јој је било драгоцено искуство рада са менторком из партнерске компаније, која јој је помогла да унапреди знање енглеског језика, и друге личне и професионалне капацитете. Добила је и подршку да заврши обуку за масерку, што је одувек желела, и што јој је пружило могућност додатне зараде. На крају програма, завршила је обуку за вршњачког ментора, и добила прилику да своја искуства и знања подели са другим младима.

Данас ради на Београдском аеродрому, као земаљска стјуардеса. Воли своју униформу и посао, јер је динамичан и пружа јој могућност да комуницира са различитим људима, на четири језика, која је у међувремену усавршила. Има широк круг пријатеља и више верује у себе. Отворена је и даље за учење и нова искуства. Марија истиче да многе своје жеље не би успела да оствари без подршке тима Центра "Јаки млади", који су јој дали, како она то воли да каже "повољан ветар у леђа".

Прича о породици која је успела да остане на окупу

Девојчице Милена, Марија, Сања и њихов брат Павле живе са оцем. Мајка их је напустила. Отац Милан се путем друштвених мрежа обратио нашем Центру за подршку породици у Краљеву, је је сматрао да не уме и не може самостално да се носи са изазовима родитељства. Био је спреман и да најмлађе дете, буде збринато у хранитељску породицу.

Отац је препознао наш Програм „Јачање породице“ као сигурно место и показао спремност да ради на изазовима са којима се суочава његова породица. Често нам се обраћао за савете, захваљујућима којима је превазилажење родитељских изазова постало лакше. Редовним теренским посетама породици, групним и индивидуалним разговорима са оцем и децом, пружањем материјалне подршке усмерене на потребе деце, успели смо да утичемо на стабилизацију породичног функционисања и да подржимо и мотивишемо оца да настави да води бригу о свој деци, а посебно о најмлађем члану. Оснаживање и мотивисање оца довело је до вакцинације најмлађег детета и да крене у вртић и буде окружен својим вршњацима.

Отварање теме о мајчином одласку утицало је на понашање најстарије ћерке Сање, која своју патњу за мајком није могла сама да превазиђе, и на осећај велике туге и уплашености остале деце. На иницијативу саветника, Сања је започела рад са школским психологом и учешће у радионичарском раду. Девојчица је радо учествовала у свим разговорима који су допринели њеном бољем разумевању емоција које осећа због мајчиног одласка. Омогућили су јој да настави редовно извршавање школских обавеза и помогли да успостави добар однос са породицом. Подршка породици се наставља у циљу одржавања постигнутих напредака.

Заокрет на прави пут

Породица Живановић живи на југу Србије. Мајка Миљана из првог брака има двојицу одраслих синова који живе самостално, а из друге брачне заједнице има тринаестогодишњег сина Стефана и дванаестогодишњу ћер Невену. Мајка је већ три године разведена, породица живи у стану за социјално становање. Незапослена је и приходе остварује од новчане социјалне помоћи и надницења по селу. У првом браку је била жртва физичког и психичког насиља, у другом браку је имала потешкоћа са супругом алкохоличарем. Заједно са сиромаштвом, то је негативно утицало на њено физичко здравље и психичку стабилност. Пати од реуме, нема самопоуздања да се заузме за себе и тражи своја права у различитим социјалним интеракцијама. Упркос томе, схвата важност образовања и подстиче децу да уче и заврше школу. Разочарана је што су деци важнији вршњачки односи због којих неретко запостављају учење и што немају изграђене радне навике.

Породица је на наш програм упутио Центар за социјални рад. Мајка и деца су радо прихватили сарадницу и едукатора и лако успоставили однос поверења са њима. Направљен је план рада са породицом у складу са потребама и проблемима са којима се сусрећу. Посете породици су два пута месечно, а мајка је често долазила у канцеларију на разговор са сарадницима. Саветована је како да доследно спроводи васпитне налоге и да деци успостави границе, да превлада стрес и одреди приоритете, да свакодневно прави листе обавеза које треба да обави.

Деца су саветована како да поступе у односу са вршњацима или професорима, о социјализацији и важности учења и школовања. Пошто су деца талентована, учествовала су на већем броју креативних и едукативних радионица. Пужена им је помоћ око домаћих задатака, савладавања техника учења, управљања временом. Повећала им се мотивација за учење, а за свој рад у школи су почели да добијају похвале и добре оцене. Пошто је Стефан талентован за певање и свирање, обезбедили смо му клавијатуру. Мајка је такође била активна на различитим радионицама за родитеље. Породица је добила школски прибор, пакете хране, лекова и средстава за дезинфекцију и хигијену, обућу и одећу.

Интензивна психо-социјална и едукативна подршка допринела је да је мајка данас организованија у обављању свакодневних послова и да се лакше носи са изазовима у подизању деце адолесцентског узраста. Захвална је на подршци и често сарадницу и едукатора представља као узоре својој деци. Дечак активно свира клавијатуру, а оба детета су се заинтересовали за учење енглеског језика, јер иду на фолклор и имају прилику да путују у иностранство на наступе.

ПЕТИ ДЕО

Наши пријатељи и партнери

Наши пријатељи и партнери

Рад СОС Дечија села Србија не би био тако успешан без континуиране подршке и помоћи сарадника, партнера и донатора. Користимо прилику да се, у име све деце, младих и породица које подржавамо, захвалимо организацијама, институцијама, компанијама, грађанима и медијима који доприносе остварењу наше мисије - да ни једно дете не расте само, већ у дому пуном љубави.

Велико хвала Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања; Министарству за бригу о породици и демографију; Министарству туризма и омладине; Градовима Београду, Нишу, Краљеву и Чачку; Општинама Гаџин Хан, Рашка, Земун и Обреновац; Републичком заводу за социјалну заштиту; Центрима за социјални рад; Центрима за породични смештај и усвојење, посебно центрима у Нишу, Крагујевцу и Београду; Фондацији „Херман Гмајнер“; АДРА Србија; Мрежи организација за децу Србије (МОДС); ФИЦЕ Србија; Српском филантропском форуму; Удружењима грађана „Урадимо заједно“ Крагујевац и „Звезда“ Ниш; „Catalyst Balkans“; Британско-српском добротворном фонду (БСБ Труст); Добротворној фондацији СПЦ „Човекољубље“; Фондацији Зора; AVAST фондацији; ЈКП Инфостан Београд; ЈКП Обједињена наплата Ниш; свим националним и локалним медијима.

Одрживост наших програма не би била могућа и без наших пријатеља компанија: МК Група, АИК банка, Репсо, Soja protein ADM, Delhaize Srbija, Dr. Oetker, Jansen & Jansen, НИС Србија, BlackRock, Nordeus, Хенкел, Schneider Electric, Visa Cemea LTD, Bayer, Oracle, Loreal Balkan, DHL, GIR, N Sport, UNIQA osiguranje, Alumil SA, WEST Pharmaceutical, Comtrade Business Integration, Atlantic brands, CETIN doo, предузећа и предузетници чланови „Клуба пријатеља“ и многе друге које су учествовале у нашим акцијама које смо спроводили током године.

Несебично су нам допринели и наши грађани кроз месечне донације и чланство у Клубу „Златно срце“, као и наши партнери који су нам донирали локације и помогли да дођемо до нових донатора.

Захваљујући овој подршци заједно можемо да направимо трајне промене, прекинемо зачарани круг, и стварамо друштво у којем ће свако дете одрастати уз сигурне и стабилне породичне везе, у свом дому, где ће се осећати вољено, поштовано и сигурно.

Тим СОС Дечија села Србија

СОС Дечија села Србија

 Булевар краља Александра 251, 11000 Београд

 +381 11 3989 776; +381 11 6302 932

 fondacija@sos-decijasela.rs

www.sos-decijasela.rs